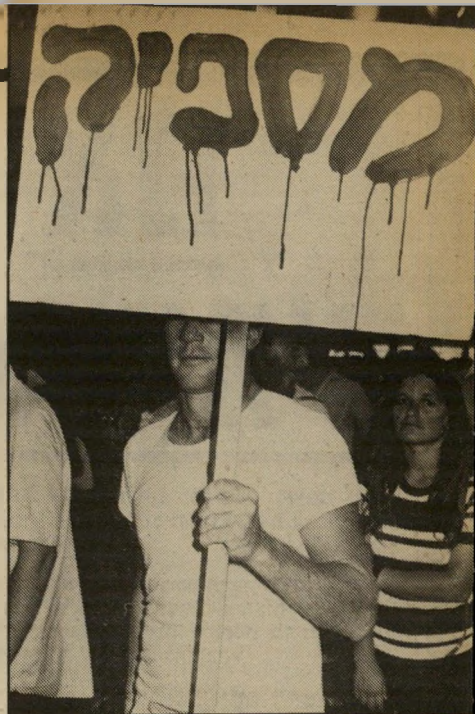

20 אלף באו להפגנה חסרת תקדים נגד המילחמה - מה התרחש בשבועות האלה בתנועות השלום?

אביב, קיבל טלפון. הוא שמע מידידו שמתחילים לגייס. לצביקה היה ברור שהוא לא יוצא למילחמה הזאת. היא אינה המילחמה שלו.

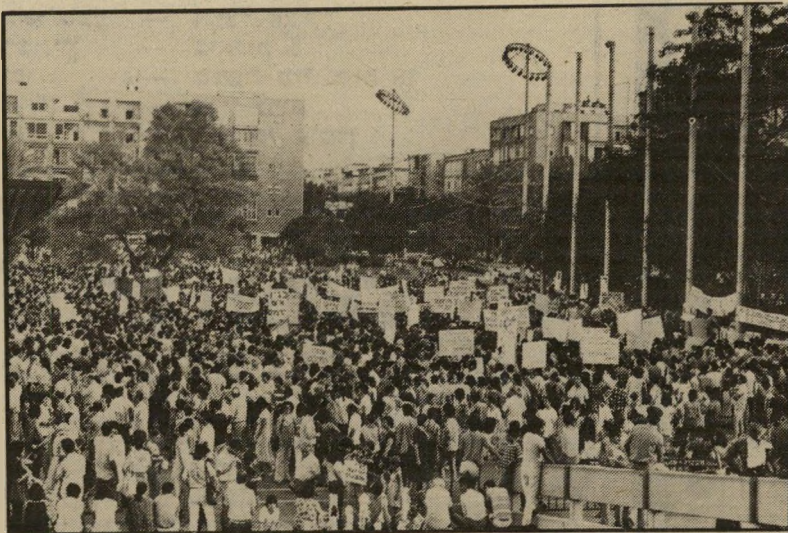
מסביקה

דס! מפגין אלמוני מחזיק בכרזה, שאמרה את הכל, בהפגנה כיכר מלכיישראל נגד מדיניות שרון.

שרהביטחון, אריאל שרון, סיפר לעם ישראל מעל מסך הטלוויזיה, כיצד שאל אותו חייל מדוע מפירה ישראל את הסקטור האש. הוא לא סיפר על חייל אחר, שבנוכחות חיילי חטיבה שלמה אמר לשרי הביטחון, כי מאות הרוגים רובצים על מצפוני. נשתררה שתיקה מעיקה שארכה כמה דקות. השר לא השיב.

ביום שבו פלש צה"ל ללבנון, ב־6 ביוני 1982, בדיוק 15 שנים אחרי שפרצה מלחמת ששת הימים, פירסם אלכס ליבן, חבר קיבוץ בצפון, מאמר קצר בדבר תחת הכותרת "קול מצפון". הוא כתב: "הנימוקים המתפרסמים בכלי התקשורת כדי להסביר את המתרחש אינם משכנעים אותי. בעיני, בשעות אלה, צה"ל אינו מגן עלי אלא מסכך אותי — והממשלה יותר מכל גורם אחר אחראית בעיני להידרדרות הפוקדת את גבולנו הצפוני!"

כאשר העז סוף־סוף חבריכנסת מן המערב לצאת נגד המילחמה, הוא סיפר מדוע עשה זאת: הח"כ מנחם הכהן ביקר את בנו של אחד בידידיו הטובים שנפצע במילחמה, והיה בבית־חולים. לידו ישבו קצין ושני חיילים מיחידתו. הם שאלו את חבריכנסת: "מדוע אתם, חברי הכנסת, שותקים? מדוע אינכם דורשים

המונים כיכר מלכיישראל הוצפה בהמוני בני־אדם שבאו להפגין בפעם הראשונה בעיצומה של מילחמה הישראלית, שבאו מכל קצות הארץ ללא הסעה מאורגנת, מילאו את הכיכר הענקית. רבים באו עם כרזות שהכינו בבית. ההפגנה זכתה בכיסוי נרחב באמצעי התקשורת הבינלאומיים והיתה לסמל של שפיות.

אנשים שניצבו בכיכר מלכיישראל בתל־אביב, באחריצהריים חם במרצאיהשבת, היה ברור כי הם משתתפים באירוע חסרת־תקדים בתולדות ישראל, באירוע כמעט מהפכני. מעולם לא אירע דבר דומה לזה: 20 אלף אנשים הפגינו נגד מילחמה, בעוד זאת מתנהלת.

יותר מכך: רבים מאוד בתוך הקהל היו חיילי־מילואים או חיילים סדירים, שיצאו לחופשה קצרה, או חיילי־מילואים שזה עתה השתחררו מן השירות. הם נמצאו בכיכר מלכיישראל במוצאיהשבת, משום שבמשך שלושה שבועות שקדמו לכך הם היו בצור, בצידון, בנבטייה וביירות. רבים מהם השתתפו בהפגנה מסוג זה בפעם הראשונה בחייהם, רק משום שהיו במילחמה בלבנון.

„מדוע אתם שותקים?!”

מאורעות שהולכו להפגנה התחייבו לו בדיוק שלושה שבועות קודם לכן, במוצאיהשבת, שבו נערך הגיוס הגדול לקראת מילחמת הלבנון. סמל צביקה, קיי בוצעיק שלא זומן עבר להתגורר בתל־

מאנגליה רותי סקיאג, עולה חדשה שבאה להפגנה עם ילדה, הטילה ספק בכוחה של ההפגנה לעצור את המילחמה בלבנון.

זעם מפגין שהעדיף שלא להדהות, מאזין בקשב לנאומים שנישאו מעל בימה קטנה. למרות שהנאומים לא נראו, בגלל שלל הכרזות, דיבריהם נשמעו.

יאוש נשים רבות באו עם ילדיהן הקטנים להפגנה. לקטנים היה עניין בהפגנה, משום שלפחות חלקם המילחמה הפרידה אותם מאבותיהם.